

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2020-11-26
Besvaras senast
2020-12-02 kl. 12.00

Till statsrådet Per Bolund (MP)

2020/21:709 Ökad bostadsjämlighet i coronapandemins spår

I en ny artikelserie har Delmos brett forskare analysera hur covid-19 påverkar segregationen och vad som kan göras åt det. I artikeln "Boendesegregation och covid-19 i Sverige" konstaterar professor Eva Andersson att coronapandemin inte minst har tydliggjort de skillnader i dödlighet och annan ojämlikhet som redan före pandemin fanns mellan bostadsområden med olika socioekonomisk sammansättning. Även professor Tapio Salonen och filosofie doktor Martin Grander visar i sitt artikelbidrag "Ökad ojämlikhet i boendet i spåren av coronapandemin" vad trångboddhet och en ojämlik bostadssituation får för konsekvenser under pandemin.

Det är i bostadsområden med hög andel låginkomsttagare och lågutbildade och med en koncentration av hushåll bestående av personer som kommit till Sverige under senare år som befolkningen är mest utsatt för pandemins verkningar och konsekvenser. Forskarna menar att det är ett alldeles för förenklat resonemang att påstå att den stora smittspridningen i dessa områden enbart skulle handla om att invånarna inte förstått budskapet om social distansering. Grander och Salonen visar i sin artikel hur utsattheten i stället hör intimt samman med trångboddhet och ekonomisk utsatthet.

De konstaterar krasst att coronaviruset inte är något jämlikt virus utan snarare har blottlagt djupgående klyftor i samhällsstrukturen. Krisen som det har fört med sig är speciell på så vis att den har stort fokus på hemmets betydelse. När många av oss jobbar hemifrån blir det tydligt att det är de som har låga inkomster och som saknar valmöjligheter i arbetslivet som drabbas hårdast. Att både bo trångt och sakna möjlighet till hemarbete gör helt enkelt utsattheten dubbelt så stor.

De båda forskarna menar att bakgrunden till dagens situation är en bostadspolitik som under decennier skapat ökade klyftor i svenskarnas boendestandard. Den enskilda orsak man främst pekar ut som ansvarig för detta är att den statliga bostadspolitiken övergavs under 1990-talet. Bostadsbyggande och bostadsförsörjning överlämnades då i stället helt åt marknaden att sköta.

Salonen och Grander bedömer att risken är stor att pandemin kommer att öka ojämlikheten än mer och menar att det krävs en bostadspolitisk systemförändring för att inte förvärra klyftorna ytterligare. De lyfter i sin artikel därför fram ett antal bostadspolitiska reformer som de menar är centrala om vi

ska värna utsatta hushålls ställning på den svenska bostadsmarknaden framöver. Reformerna skulle enligt artikelförfattarna ge betydande genomslag som kan minska ojämlika boendevillkor och motverka dessas yttringar i form av exempelvis trångboddhet och därmed också konsekvenser av smittsjukdomar som coronapandemin. De vill bland annat se en reformering av bostadsbidraget och en neutralitet i beskattningen av olika upplåtelseformer, eftersom de anser att det är ett problem att det ägda boendet så länge och så tydligt har premierats ekonomiskt genom diverse bidrag. De pekar också ut vikten av att bevara allmännyttans billiga hyresrätter i stället för att sälja ut desamma.

Alla åtgärder som föreslås i artikeln är reformer som även vi i Vänsterpartiet länge efterfrågat inom det bostadspolitiska området men där vi inte fått gehör hos regeringen.

Mot bakgrund av detta vill jag fråga statsrådet Per Bolund:

Vad avser statsrådet och regeringen att göra för att, i spåren av coronapandemin och mot bakgrund av ett införande av marknadshyror, motverka bostadsjämligheten?

.....

Momodou Malcolm Jallow (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders